

Universitatea Tehnică a Moldovei

**Comportarea unor soiuri de cais din diferite selecții la
temperaturile scăzute din primăvara anului 2025 în zona de
sud a țării**

Student:

Zorila Cristian

Coordonator:

**Peșteanu Ananie
conferențiar universitar,
doctor**

Chișinău, 2025

**MINISTERUL EDUCAȚIEI ȘI CERCETĂRII AL REPUBLICII
MOLDOVA**

**Universitatea Tehnică a Moldovei
Facultatea de Științe Agricole, Silvice și ale Mediului
Departamentul Horticultură și Silvicultură**

**Admis la susținere
Șef departament:
Rîbințev Ion
conferențiar universitar,
doctor**

„___” _____ 2025

**Comportarea unor soiuri de cais din diferite selecții la
temperaturile scăzute din primăvara anului 2025 în
zona de sud a țării
Teză de master**

Student:

**Zorila Cristian,
grupa ȘH – 241**

Conducător:

**Peșteanu Ananie,
conferențiar universitar,
doctor**

Chișinău, 2025

ADNOTARE

Zorila Cristian, „Comportarea unor soiuri de cais din diferite selecții la temperaturile scăzute din primăvara anului 2025 în zona de sud a țării” Teza de master. Chișinău, 2025.

Teza este expusă pe 54 pagini tehnoredactate și se compune din: introducere, 3 capitole, concluzii și recomandări, bibliografia din 49 numiri, 8 figuri, 7 tabele.

Cuvinte-cheie: Soi; Cais; temperaturi variate; Indici morfologici; Producție; Calitate.

Scopul lucrării: constă în determinarea eficacității de producere a fructelor de cais în cadrul plantației condusă după coroana vas ameliorat la 12 soiuri pe portaltoiul Mirobolan 29C, în zona de sud a țării, an cu diferențe de valori de temperatură în perioada de primăvară.

Scopul înaintat include selecționarea următoarelor **obiective:**

1. Influența soiurilor asupra fenofazelor de dezvoltare la soiurile de cais în zona de sud a țării;
2. Stabilirea roadei ale 12 soiuri de cais după temperaturile scăzute în primăvara anului 2025, conduși după o vreme ca vas ameliorat în zona de sud a țării;
3. Stabilirea eficacității economice de producere a soiurilor studiate de peste 10 ani de cais, pomii fiind conduși după vas ameliorat la sudul țării.

Metodologia cercetării științifice. Suportul teoretic și metodologic a tezei au fost concepțiile savanților din diferite țări.

Noutatea științifică a rezultatelor obținute. Pentru prima dată în zona de sud a țării au fost obținute date noi și au fost înaintate ipoteze privind creșterea, fructificarea pomilor din 12 soiuri de cais diferite selecții, pe portaltoiul Mirobolan 29C, pomii conduși ca vas ameliorat, distanța de plantare 5,0x3,0 m.

Semnificația teoretică a lucrării. S-au acumulat date factologice privind indicatorii de creștere, și de producere a pomilor de cais la sudul țării a 12 soiuri pe biotipul Mirobalan 29C, și s-a studiat diferența soiurilor studiate la rezistența temperaturilor din primăvara anului 2025. Coroana condusă după vas ameliorat în perioada de fructificare cu scopul de a obține maturare eșalonată și de calitate competitivă

Valoarea aplicativă a lucrării: În condiții de producere, SRL „Agroparc Management” am investigat soiurile Wonder Cot, Magic Cot, Spring Blush, Pinkcot, Lilly Cot, Perle Cot, Sweet Cot, Orange Red, Big Red, Faralia, Kioto și Farbaly pe Mirobalan 29C, distanța de plantare 5,0 x 3,0 m, primăvara anului 2025.

ANNOTATION

Zorilă Cristian, "The behavior of certain apricot varieties from different selections at low temperatures in the spring of 2025 in the southern part of the country." Master's thesis. Chisinau, 2025.

The thesis is presented on 54 typed pages and consists of: introduction, 3 chapters, conclusions and recommendations, bibliography of 49 references, 8 figures, 7 tables.

Keywords: Variety; Apricot; varying temperatures; Morphological indices; Production; Quality.

The purpose of the paper: to determine the effectiveness of apricot fruit production in a plantation managed according to the improved vase crown on 12 varieties on the Mirobolan 29C rootstock, in the southern part of the country, with differences in temperature values during the spring period.

The proposed purpose includes the selection of the following **objectives:**

1. The influence of varieties on the phenophases of development in apricot varieties in the southern part of the country;
2. Determining the yield of 12 apricot varieties after low temperatures in the spring of 2025, grown as improved rootstocks in the southern part of the country;
3. Determining the economic efficiency of producing the studied varieties of apricots over 10 years, with the trees being grown in improved conditions in the southern part of the country.

Scientific research methodology. The theoretical and methodological basis of the thesis was the concepts of scientists from different countries.

The scientific innovation of the obtained results. For the first time in the southern part of the country, new data were obtained and hypotheses were put forward regarding the growth and fruiting of trees of 12 different apricot varieties, grafted onto Mirobolan 29C rootstock, trained as improved vats, with a planting distance of 5.0x3.0 m.

Theoretical significance of the work. Factual data was collected on the growth and production indicators of 12 varieties of apricot trees in the south of the country on the Mirobalan 29C biotype, and the difference between the varieties studied in terms of resistance to temperatures in the spring of 2025 was investigated. The crown was trained according to the improved vase during the fruiting period in order to obtain staggered ripening and competitive quality.

Applicable value of the work: Under production conditions, SRL "Agroparc Management" investigated the varieties Wonder Cot, Magic Cot, Spring Blush, Pinkcot, Lilly Cot, Perle Cot, Sweet Cot, Orange Red, Big Red, Faralia, Kioto, and Farbaly on Mirobalan 29C, with a planting distance of 5.0 x 3.0 m, in the spring of 2025.

CUPRINS

LISTA TABELELOR	8
LISTA FIGURILOR	9
LISTA ABREVIERILOR	10
INTRODUCERE	11
1. CLASIFICAREA CAISULUI ȘI BIOLOGIA LUI	14
1.1. Principalele valori a speciei cais	14
1.2. Evaluarea caisului din punct de vedere istoric	16
1.3. Speciile care au contribuit la dezvoltarea culturii caisului	16
1.4. Lucrările de ameliorare genetică la cultura cais	17
2. OBIECTELE, METODELE ȘI CONDIȚIILE DE EFECTUARE A CERCETĂRILOR	21
2.1. Obiecte de cercetare	21
2.1.1. Soiuri de cais	21
2.1.2. Portaltoiul Mirobalan 29C	26
2.1.3. Coroana Vas ameliorat	26
2.2. Metodele cercetării	27
2.3. Condițiile îndeplinirii cercetărilor	28
2.3.1. Condițiile meteorologice	28
2.3.2. Caracteristica solului	32
2.3.3. Agrotehnica	34
3. INDICATORI FENOLOGICI AI POMILOR, FRUCTIFICĂRII ȘI EFICIENȚA ECONOMICĂ A PRODUCERII CAISELOR	36
3.1. Derularea fenofazei înfloririi pomilor de cais și durata până la perioada de recoltare	36
3.2. Parametrii morfologici a fructelor de cai	39
3.3. Parametrii morfologici a sămburilor de cais	41
3.4. Productivitatea plantației de cais în funcție de soi	43
3.5. Calitatea fructelor de cais în funcție de soi	44
3.6. Eficiența economică de producere a caiselor	45
CONCLUZII ȘI RECOMANDĂRI	48
BIBLIOGRAFIE	50

INTRODUCERE

Importanța problemei abordate. Studiul efectuat asupra culturii caisului, înregistrăm că, fructele se solicită tot mai frecvent. Ele sunt destinate în consum proaspăt, și industrializare. Cultura caisului a fost privită neconvingător, datorită rezistenței mai scăzute la temperaturi joase și la brumele târzii din primăvară. Suplimentar se mai include sensibilitate la bolile specifice ale caisului, precum pieirea prematură a pomilor din plantație și perioadă mai mică de valorificare a pomilor [10].

Cercetările efectuate au evidențiat bolile și principalii dăunători a culturii date, precum la și metodele noi de combatere a lor. Au fost incluse soiuri performante altoite pe secțiuni vegetative. Aceste secțiuni imprimă la pom talie redusă, ce intensifică cultura caisului. Sunt incluse tehnologii moderne de cultură, ce asigură diverse roade înalte de calitate, competitivă [3,23].

La momentul actual, suprafețele de cais din țară este în jur de 45 mii ha . Producția medie a acestei culturi este de 1,00 – 2,20 t/ha. Din această suprafață, aproximativ 380 ha sunt plantații tinere. În privința producției de caise se înscriu variații anuale care constituie 4,4 mii -5,2 mii tone.

Printre principalele verigi agrotehnice în tehnologie de producere la cais se înscrie structura plantației, care influențează asupra mediei a soiului cultivat în perioada primei recoltări, precum și producția de fructe, calitatea lor de producere. În prezent, la fondarea livezilor de cais sunt luate asociații soi/portaltoi a căror vigoare de creștere este mare, unde se utilizează piramida mare. Se predomină ponderea macrostructurii vegetative în defrișarea microstructurii de rod [3,6,15].

La nivel mondial, caisul a suportat schimbări esențiale în privința soiurilor, implementarea portaltoaielor moderne și forma de coroană. Aceste schimbări s-au obținut performanțe mari în tehnologia de cultivare a caisului pentru care au fost obținute roade de 15-20 t/ha de calitate competitivă [5,36,42].

Pentru a optimiza structura cultivării a acestei specii sunt performanțe în cadrul implementării formelor noi de coroană ce va intensifica specia dată prin soiuri moderne altoite pe Mirobolan 29C. Această tendință impune la sporirea rezistenței speciei la diverse influențe abiotice și biotice, înflorire mai târzie, recoltă mai mare și competitivă [14,18,24].

Datorită acestor studii menționate anterior concentrarea în cadrul zonelor din țară a culturii caisului se va efectua mai intens, evidențiind noi microzone de cultivare.

Cercetările efectuate se vor petrece prin metoda de observație a fenofazelor de dezvoltare a organelor de rod la cais. Se vor investiga caracteristicile morfologice și indicele de calitate a fructelor, la soiurile de cais, care poate fi roada fiecărui soi în contextul temperaturilor scăzute din primăvara anului 2025.

Scopul lucrării: constă în determinarea eficacității de producere a fructelor de cais în cadrul plantației condusă după coroana vas ameliorat la 12 soiuri pe portaltolul Mirobolan 29C, în zona de sud a țării, an cu diferențe de valori de temperatură în perioada de primăvară.

Scopul înaintat include selecționarea următoarelor **obiective:**

1. Influența soiurilor asupra fenofazelor de dezvoltare la soiurile de cais în zona de sud a țării;
2. Stabilirea roadei ale 12 soiuri de cais după temperaturile scăzute în primăvara anului 2025, conduși după o vreme ca vas ameliorat în zona de sud a țării;
3. Stabilirea eficacității economice de producere a soiurilor studiate de peste 10 ani de cais, pomii fiind conduși după vas ameliorat la sudul țării.

Metodologia cercetării științifice. Suportul teoretic și metodologic a tezei au fost concepțiile savanților din diferite țări.

Noutatea științifică a rezultatelor obținute. Pentru prima dată în zona de sud a țării au fost obținute date noi și au fost înaintate ipoteze privind creșterea, fructificarea pomilor din 12 soiuri de cais diferite selecții, pe portaltolul Mirobolan 29C, pomii conduși ca vas ameliorat, distanța de plantare 5,0x3,0 m.

Semnificația teoretică a lucrării. S-au acumulat date factologice privind indicatorii de creștere, și de producere a pomilor de cais la sudul țării a 12 soiuri pe biotipul Mirobalan 29C și s-a studiat diferența soiurilor studiate la rezistența temperaturilor din primăvara anului 2025. Coroana condusă după vas ameliorat în perioada de fructificare cu scopul de a obține maturare eșalonată și de calitate competitivă

Valoarea aplicativă a lucrării: În condiții de producere, SRL „Agroparc Management” am investigat soiurile Wonder Cot, Magic Cot, Spring Blush, Pinkcot, Lilly Cot, Perle Cot, Sweet Cot, Orange Red, Big Red, Faralia, Kioto și Farbaly pe Mirobalan 29C, distanța de plantare 5,0 x 3,0 m, primăvara anului 2025.

Sumarul compartimentelor tezei.

1. CLASIFICAREA CAISULUI ȘI BIOLOGIA LUI. În capitolul dat, se atrage atenție deosebită clasificării culturii de cais, a surselor bibliografice studiate privind importanța speciei caisului din punct de vedere nutrițional, medicinal și a calității pentru industrializare. Se arată calea culturii caisului către Europa și principalele caracteristici la speciile luate în studiul de amelioratorilor. Obiectivele majore ale selecționarilor la cultura caisului a fost spre direcția sporirii producției, calității fructelor și de a diminua investițiile dirijate la obținerea caisului. Caisul este specia care se schimbă continuu sortimentul cu noi soiuri cu perspectivă, care datorită unei tehnologii de cultură adecvată poate realiza la 80% din potențialul biologic de producere a

soiurilor. Studiul dat a fost definitiv la evidențierea ipotezei principale a viitoarelor cercetări.

2. OBIECTIVELE, METODELE ȘI CONDIȚIILE DE EFECTUARE A CERCETĂRILOR. În capitolul dat se evidențiază caracteristicile a 12 soiuri de cais pe Mirobalan 29C, pomii fiind conduși după coroană vas ameliorat, distanța de plantare 5,0 x 3,0 m.

În fiecare variantă au fost incluse 4 repetiții, care au fost amplasate în teren după sistemul pătratul latin. Numărul pomilor în repetiție fiind 8 bucăți.

Investigațiile au fost axate pe metode de cercetare efectuate în câmp și în cadru laboratorului, recomandate pentru lucru cu plantele pomicole. În cercetare, s-a utilizat echipament verificat și metode standard pentru calculator. În decursul anului 2025 s-a studiat fenologia caisului până la recoltare, producția și calitatea fructelor, indicii morfologici a fructelor, sâmburilor, precum și eficiența economică producerii caiselor.

Indicatorii studiați au fost expuși prelucrării matematice după metoda ANOVA.

3. BIOLOGIA CREȘTERII POMILOR, FRUCTIFICĂRII ȘI EFICIENȚA PRODUCERII CAISELOR

Particularitățile biologice ale soiului, suma temperaturilor active înscrise de la declanșarea perioadei de înflorire și faza începutul recoltării la soiurile luate în studiu a fost diferită. Înălțimea fructului, parametrii diametrului mic și mare la ecuator sunt niște indicatori valoroși când se studiază soiurile, fiindcă corelează cu calitatea fructelor obținute, productivitatea de recoltare, și la ambalare a caiselor.

Coraportul dintre sâmbure și fruct și parametrii lor morfologici sunt luați în considerație la studierea soiurilor. Ei au tangență cu calitatea roadei obținute și care va fi percepția consumatorului.

Roada plantației de cais este corelată de soiul luat în studiu și numărul de fructe din coroana, precum și greutatea mediei a lor.

Rentabilitatea producerii fructelor de cais este corelată cu prețul de vânzare, roada înregistrată la un hectar, care influențează costul producției și profitul. Capitolul se încheie cu concluzii.

CONCLUZII ȘI RECOMANDĂRI. Sunt prezentate concluziile finale a lucrării și recomandările practice pentru viitorii producători de cais.

BIBLIOGRAFIE

1. BABUC, V., PEȘTEANU, A., GUDUMAC E. Conducerea și tăierea pomilor și arbuștilor fructiferi. Ch.: „Bons Offices”, 2015, 256 p.
2. BAGGIOLINI, M., Les stades repères de l’abricotier. In: Revue romande d’Agriculture et d’Arboriculture. 1952, 8 (4), 28 p.
3. BALAN V., MANZIUC V., PEȘTEANU A. Contribuția Universității Agrare de Stat la dezvoltarea pomiculturii în Republica Moldova. În: Lucrări științifice, UASM. Chișinău, 2018, vol. 47 (Horticultură, Viticultură și vinificație, Silvicultură și grădini publice, Protecția plantelor), p. 3-9.
4. BALAN, V., PEȘTEANU, A., NICOLAESCU, GH. Bunele practici de creștere a fructelor, strugurilor și pomușoarelor în contextul schimbărilor climatice Chișinău: Bons offices, 2021. 150 p.
5. BALAN, V., PEȘTEANU, A., MANZIUC, V. The development of education in the field of fruit growing in the Republic of Moldova. International Symposium on the History of Horticulture in Europe. Acta Horticulturae. 2025, 1438, pp. 125-132.
6. BALAN, V., STĂNICĂ, FL., CHIRA, L. et al. Caisul și caisele. București: Ceres. 2008, p. 686.
7. BEDA, O. Problemele de bază ale subvenționării sectorului agricol în Republica Moldova. În: Economie și sociologie, Revista teoretico-științifică, INCE, Chișinău, 2014, nr. 3, p. 185-189., 0,3 c.a. ISSN 1857-4130.
8. BEDA, O., DRAGUȚA, S. Price policy of enterprises in modern conditions. In: Lucrări Științifice, USAMV Iași, Iași, 2018, vol. 61, seria Agronomie. p. 217-220, 0,3 c.a. ISSN 1454-7414.
9. БЕДА, О., МАРДАРЬ, Л., ДРАГУЦА, С. Сфера deciziilor de formare a profitului net și efectele deciziilor de distribuire a lui. In: Материалы Международной научно-практической интернет-конференции, Сб. науч. трудов., Переяслав, 2021. Вып. 72., с. 31-34, 0,3 с.а.
10. CHIRA L., CHERAJI V., ROMAN M. Caisul și piersicul. Editura: MAST. București. 2005. pp. 9-190.
11. CIMPOIEȘ, Gh. Pomicultura specială. Chișinău: Golograf-com, 2018, p. 177-205.
12. COCIU, V., OPREA, ȘT. Metodele de cercetare în ameliorarea plantelor pomicole. Cluj-Napoca, 1989, 123 p.
13. COCIU, V. et al. Caisul. București: Editura Ceres, 1993, 401 p.
14. DEJAMPOUR, J. (2012). New Apricots from a Breeding Program in Sahand Horticultural Research Station. In:Acta Hort. 966, pp. 75-79.

15. LICHOU, J., AUDUBERT, A., PRATX, M. et al. L'abricotier. Ctifl . Paris. 1989, 386 p.
16. GODOROJA, M., NICOLAESCU, Gh., MOGÎLDEA, O., VOINESCO, C., NOVAC, T., CHIMACOVSKI, A., COCIORVA, S., MAȚCU, Gh., DOSCA, I., PROCOPENCO, V. Condițiile meteorologice un factor important în dezvoltarea sectorului agricol în Republica Moldova. Sectorul agroalimentar – realizări și perspective, Ed. 1, 19-20 noiembrie 2021, Chisinau. Chișinău: "Print-Caro" SRL, 2022, Vol.56, pp. 409-412.
17. GODOROJA, M., NICOLAESCU, Gh., VOINESCO, C., MOGÎLDEA, O., PROCOPENCO, V., VACARCIUC, L., DOSCA, I., NEAMȚU, C., CHIMACOVSKI, A., GRIZA, I. Analiza condițiilor climatice în diferite plaiuri viticole în contextul dezvoltării durabile a viticulturii. Cadastru și Drept, 30 septembrie - 1 octombrie 2021, Maximovca. Chișinău Republica Moldova: Universitatea Agrară de Stat din Moldova, 2022, Vol.55, pp. 209-212.
18. GODOROJA, M., NICOLAESCU, Gh., VOINESCO, C., PROCOPENCO, V., MOGÎLDEA, O., DOSCA, I., VARTIC, D., GRIZA, I. Climatic conditions - important factor of the grapes and wine terroir. Scientific Papers. Series B. Horticulture, 2023, vol. 67, nr. 1, pp. 285-291.
19. GRĂDINĂRIU, G. Pomicultura specială. Iași, 2002, 414 p.
20. MARIA, L. M., SOSNA, I. Evaluation of several apricot cultivars and clones in the lower Silesia climatic conditions. J. Fr. Orna. Pl. Res. 2006, vol. 13, pp. 39-48.
21. MILATOVIC, D., ĐUROVIC, D., ZEC, G. Evaluation of french apricot cultivars in the region of Belgrade. In: IV International Symposium „Agrosym 2013“. 2013, pp. 196-201.
22. NEGRU, I. Dezvoltarea pomilor de cais altoiți pe portaltoiul Mirobalan 29C în funcție de modul de formare a coroanei în perioada de creștere a plantației. In: Lucrări științifice. Chișinău, 2018, Vol. 47. Horticultură, Viticultură și vinificație, Silvicultură și grădini publice, Protecția plantelor, pp.77-82.
23. NEGRU, I. Effect of tree conduce on the precocity, yield and fruit quality to apricot. In: Annals of the University of Craiova. Biology, horticulture, food products processing technology, environmental engineering. 201, Vol. XXIV(LX), pp. 142-145.
24. NEGRU, I., PEȘTEANU, A. Comportarea unor soiuri de cais din colecția mondială cultivate în zona de sud a Republicii Moldova. În: Știința Agricolă. 2019, nr. 2, pp. 52-59.
25. NEGRU, I., PEȘTEANU, A. Productivity of apricot orchard by the method of conducting the crown in the period of growing and fructification of the trees. În: Lucrări științifice, Universitatea de Științe Agricole și Medicină Veterinară. Iași: Ion Ionescu de la Brad, 2019, vol. 62, nr. 1, Seria horticultură, pp. 89-95.

26. NEGRU, I., PEȘTEANU, A. Phenological research on the behavior of the new introduced apricot varieties in the southern part of the Republic of Moldova. In: International Scientific Symposium. Horticulture, Food and Environment. Priorities and perspectives. 29 -30 October, Craiova 2020. pp. 125-130.

27. NEGRU, I. PEȘTEANU, A. GUDUMAC, E. BUCICIANU, M., DASCĂLU, N. Comportarea soiului de cais Kioto în zona de nord a țării în condițiile anului 2020. In: Simpozion Științific Internațional „Sectorul Agroalimentar - Realizări și Perspective”, 11-12 noiembrie, Chișinău, 2022 p. 23-26.

28. PEȘTEANU A., MANZIUC V., PÎNTEA M. Răspândirea caisului și producția de caise pe plan mondial și național. În: Lucrări științifice, UASM. Chișinău, 2018, vol. 47 (Horticultură, Viticultură și vinificație, Silvicultură și grădini publice, Protecția plantelor), p. 18-25.

29. PEȘTEANU, A., MANZIUC, V., CUMPANICI, A., GUDUMAC, E., BRAGHIȘ, A. Producerea caiselor. Manual tehnologic. Chișinău, 2018. 291 p.

30. PEȘTEANU, A. Apricot productivity in the northern part of the country under the influence of abiotic factors. Annals of the University of Craiova. International Scientific Symposium. In: Horticulture, Food and Environment. Priorities and perspectives. Craiova, 2021. Vol. XXVI (LXII). P. 129-134.

31. PEȘTEANU, A., LOZAN, A. The influence of growth regulators on the stimulation development, fruit setting and productivity of Kordia cherry variety. In: International Agriculture Congress, 16-17 dec. 2021, Turkey, 2021, p. 88-98.

32. PEȘTEANU, A. NEGRU I. Biological particularities of some new apricot varieties cultivated in the northern area of the country. In: Lucrări științifice seria Horticultură, USAMV IAȘI, 2021, 64 (1), p. 159-164. ISSN 1454 – 7376.

33. PEȘTEANU, A. NEGRU, I. The influence of abiotic factors on the development and productivity of apricot plantations in the Republic of Moldova. In: International Agriculture Congress, 16-17 dec. 2021, Turkey, 2021, p. 65-78.

34. PEȘTEANU, A., CUMPANICI, A., NEGRU, I. Randamentul și calitatea fructelor în plantația de cais sub influența unor factori abiotici favorabili de cultivare în anul 2021 în zona de sud a țării. În: Lucrări Simpozion Științific Internațional „Sectorul Agroalimentar - Realizări și Perspective”, 19-20 noiembrie 2021, UASM, vol. 56 Horticultură, 2021. pp. 342-347.

35. PEȘTEANU, A. Comportarea unor soiuri de cais conduse după coroana trident în zona de nord a țării. In: Știința agricolă, 2021. n. 1, p. 16-26.

36. PEȘTEANU A., NEGRU I. Behaviour of some varieties of apricot from different

selection centres grafted on Myrobalan 29C in the southern part of the country. In: International Scientific Symposium "Modern Trends in the Agricultural Higher Education", October 5-6, 2023, Chisinau, 2023, p. 68.

37. PEȘTEANU, A., CUMPANICI, A., GUDUMAC, E., LOZAN, A. The influence of growth regulators on the achieving of high productions from the Kordia cherry variety on the MAXMA 14 rootstock. Scientific Papers. Series B, Horticulture. Vol. LXV, No. 1, 2023, pp. 131-138.

38. PEȘTEANU, A. Influence of the biological characteristics of the variety on the productivity of the plantation and the quality of the apricot fruits during the fruiting period. In: Scientific Papers. Series B. Horticulture, Bucuresti, 2024, Vol. LXVIII, No. 2, pp. 148-154.

39. PEȘTEANU, A., CALESTRU, O. the action of products based on NAD, ANA and BA on the fruit load control in Golden Reinders apple trees. Scientific Papers. Series B, Horticulture. 2025, Vol. LXIX, No. 1, pp. 121-128.

40. PIAGNANI, M. C., CASTELLARI, L., SGARBI, P. BASSI, D. Fruit quality evaluation of diverse apricot cultivars. In: Aspects of Applied Biology. 2013, Vol. 119, pp. 139-144.

41. PÎNTEA, M. Date preliminare privind promovarea sortimentului de cais în Republica Moldova. În: Lucrări științifice. Chișinău. 2018, Vol. 47. Horticultură, Viticultură și vinificație, Silvicultură și grădini publice, Protecția plantelor, pp. 25-28.

42. PÎNTEA, M. Cercetări agrobiologice asupra sortimentului modern de cais. În: Lucrări științifice. Știința în Nordul Republicii Moldova: realizări, probleme, perspective. Bălți. 2019, pp. 249-253

43. SOUTY, M., AUDERGON, J.M., CHAMBROY, L. Apricot, le critere de qualite. In: L'arboriculture fruitiere, 1990. Nr. 91, pp.16-24.

44. SZALAY, L., SZABO, Z. Blooming time of several apricot varieties. In: Int. J. Hort. Sci., 1999. 5 (1-2). pp. 16-20.

45. STĂNICĂ, FI., ARMEANU, I., DUMITRAȘCU, M., PETICILĂ, G.A. Influence of the Climate Conditions on Apricot Floral Biology in București Area. In: XIV ISHS International Symposium on Apricot Breeding and Culture. Matera, Italia, Acta Hort. 2010, 862, pp. 283-291.

46. STĂNICĂ, FI., BUTCARU A.C., MIHAI, C.A., FLOREA I.M., ȘERBAN D. Preliminary results regarding the behaviour of some new apricot cultivars in București area. In: RJH. 2020, Vol. I, pp. 59-66.

47. ДОСПЕХОВ, А. С. Методика полевого опыта. Москва: Агропромиздат, 1985. 351 с.

48. ПЕШТЯНУ, А.Ф., МАНЗЮК, В.В., КУМПАНИЧ, А.Л., БРАГИШ А.
Производство абрикоса. Кишинёв: Vons Offices, 2022, 332 с.

49. ШЕСТАПОЛЬ, А.Н. Рекомендации по экономической оценке результатов агротехнических исследований в садоводстве и плодовом питомниководстве. Киев, 1985, 65 с.